Meliš, Štefan: Moje starosvetské Papradno (2020)

Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici vydalo koncom roka novú publikáciu s názvom **Moje starosvetské Papradno**.
Autorom knihy je **Štefan Meliš** (1928) - výrazná osobnosť kultúrneho života na Považí. Publikácia pozostáva vo vnútornej kompozícii z dvoch Melišových materiálov: zo spisu Papradno v dobe minulej a Spomienky na Podhúboč. Spoločným menovateľom oboch textov je plastické popísanie prevažne materiálnej kultúry rodnej obce. Autor zachytáva spomienky na tradičné bývanie, remeslá, chov domácich zvierat, pestovanie plodín, stravovanie predkov, jedinečná je kapitola o papradnianskych názvoch vtákov; cenné údaje nájdeme v kapitolách o ľudovom odeve a jeho komponentoch. V krátkosti sa autor zmieňuje aj starobylých hudobných inštrumentoch.
Vydavateľom knihy je Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici, ktoré materiály Štefana Meliša systematicky spracovalo a doplnilo o slovník použitých nárečových výrazov. Čitateľ sa môže v krátkosti oboznámiť aj s autobiografickými údajmi o autorovi a množstve ocenení jeho osvetovej, výskumnej, publikačnej i umeleckej činnosti.
Veľkým prínosom je pestrá fotodokumentácia tradičnej kultúry obce, na ktorej sa podieľali významné etnologické pracoviská. Vzácne fotografie dr. Josefa Vařeku a dr. Aleny Plessingerovej poskytol Etnologický ústav Akademie věd ČR v Prahe, zo slovenských inštitúcií najmä Ústav etnológie Slovenskej akadémie vied v Bratislave, archív Slovenského národného múzea v Martine a Považské múzeum v Žiline. Vlastivedné múzeum ďakuje za spoluprácu aj Obecnému úradu v Papradne a pánovi Marcelovi Majšíkovi za nezištnú pomoc dopĺňaní obrazovej dokumentácie. Na obálke knihy je kresba papradnianskej osady ´U Chuchmáků´ od českého maliara, grafika a národopisca Karla Langera, ktorá je uložená v zbierkovom fonde Muzea regionu Valašsko vo Vsetíne. V častiach o starom náradí a kuchynskom riade sú uvedené vlastné kresby Štefana Meliša.

Publikácia Moje starosvetské Papradno vychádza **s finančnou podporou Fondu na podporu umenia a Trenčianskeho samosprávneho kraja.** Knihu si záujemcovia budú môcť zakúpiť v sídle Vlastivedného múzea v Považskej Bystrici (budova Strednej priemyselnej školy, vchod zboku, 2. poschodie – Bc. Anna Kvašňovská, +421 901 918 847).

V Považskej Bystrici 15. 1. 2021
Mgr. Petronela Rágulová, PhD., Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici